

Dkt. Robert A. Peterson, Wokovu, Kipindi cha 15, Kuasili, Sehemu ya 2, na Utakaso, Sehemu ya 1, Utambuzi wa Kihistoria

© 2024 Robert Peterson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Robert Peterson katika mafundisho yake kuhusu Wokovu. Huu ni kipindi cha 15, Kuasili, Sehemu ya 2, na Utakaso, Sehemu ya 1, Utambuzi wa Kihistoria.

Tunaendelea na mihadhara yetu kuhusu Wokovu kwa kutumia kipengele maalum cha matumizi ya Wokovu kinachojulikana kama Kuasili.

Tumezungumzia kuhusu hitaji letu, utumwa wa dhambi na nafsi, chanzo cha Kuasili, upendo wa Mungu, msingi wa utu wa Kristo kupitia mwana wa milele wa Mungu, tunakuwa wana au binti wa kiroho wa Mungu. Alikuwa mwana wa Mungu kwa asili. Tunakuwa wana au binti wa kiroho wa Mungu kwa neema kupitia imani, na sasa Kuasili kunamaanisha, na ninapaswa kusema tena, labda, picha ya Upatanisho inayolingana na Kuasili kibiblia, hapo hapo katika Wagalatia 4, 1 hadi 7, ni Ukombozi. Kuasili kunamaanisha imani.

Kama vile Kuhesabiwa Haki, Kufanywa Mwana ni kwa neema kupitia imani katika Kristo. Kufanywa Mwana ni neema yote, kwani kama watumwa wa dhambi na nafsi, hatungeweza kamwe kujikomboa wenyewe. Zaburi 49:7 hadi 9, iko wazi, nukuu, kwa kweli hakuna mtu anayeweza kumkomboa mwingine au kumpa Mungu bei ya maisha yake, kwani fidia ya maisha yao, ni ghali na haiwezi kamwe kutosha, kwamba aendelee kuishi milele na asione shimo, nukuu ya karibu.

Ndiyo maana, hiyo ni Zaburi 49:7 hadi 9, ndiyo maana Paulo anapata Ukombozi katika Kristo pekee, nukuu, Waefeso 1:7, katika yeye tuna Ukombozi kwa damu yake, msamaha wa makosa yetu, Waefeso 1:7. Kwa kweli, Paulo anaelezea Kufanywa kwetu wa mwisho kama Ukombozi, Warumi 8:23. Maelezo yangu yamekosea. Sisi wenyewe, tulio na Roho kama malimbuko, sisi pia tunaugua ndani yetu, tuingojea kwa hamu Kufanywa kuwa wa kwanza, Ukombozi wa miili yetu, Warumi 3, Warumi 8:23.

Ukombozi katika Kristo unachukuliwa kwa imani, kama Paulo anavyoshuhudia. Wagalatia 3:26 inasema, kwa imani ninyi nyote mmekuwa wana wa Mungu katika Kristo Yesu, Wagalatia 3:26. Na ingawa wengine wanafikiri Yohana anazungumzia tu kuzaliwa upya, si Kuasili, kama vile Yohana 1:13 inavyosema, mstari wa 12 wa 1 Yohana 1 unaonekana kuzungumzia Kuasili kwa imani katika Kristo.

Lakini wote waliompokea Kristo, aliwapa haki ya kuwa, kuwa watoto wa Mungu, kwa wale wanaoamini jina lake. Zaidi ya hayo, Roho hutuwezesha kuamini, na kusababisha kuasiliwa. Roho hutoa kipawa cha imani.

1 Wakorintho 12, karibu 3, hakuna mtu awezaye kusema Yesu ni Bwana isipokuwa kwa Roho Mtakatifu. Na hapa Roho anatuwezesha kuamini hata tufanywe wana. Paulo anasema katika Warumi 8:15, mlipokea Roho wa kufanywa wana ambaye kwa yeye tunalia, Aba, Baba, Warumi 8:15.

Abba ni neno la Kiaramu ambalo watoto hutumia kumtaja baba mpendwa, kama vile Baba au Baba. Kuhesabiwa haki, na haimaanishi Dada, si mazungumzo ya mtoto. Ni neno la mtoto kwa baba anayeheshimiwa na anayependwa.

Kuhesabiwa haki na kuasili ni picha za wokovu zilizochukuliwa kutoka chumba cha mahakama. Kuhesabiwa haki ni katika kitengo cha jinai. Kuasili ni katika mahakama ya familia.

Wote wawili ni kwa neema ya Mungu kupitia imani pekee katika Kristo pekee. Kuhesabiwa haki ni Mungu akiwatangaza waumini kuwa waadilifu kwa kuwahesabia haki ya Kristo, huku kuchukuliwa kuwa waumini ni Baba kuwakaribisha waumini katika familia yake kama watoto wake wapendwa. Warumi 8:15, mnapokea Roho wa Kuchukuliwa kuwa waumini ambaye kwa yeye tunalia, Aba, Baba.

Yaani, Roho anatuwezesha kumwita Mungu Baba kwa kweli. Kote duniani leo, mamilioni ya watu watasali Baba Yetu, Sala ya Bwana, Baba Yetu aliye mbinguni, na kadhalika. Na wengi wao hawamjui Bwana.

Kwa hivyo, Warumi 8:15 haisemi kwamba haiwezekani kutamka maneno Baba yetu bila kuokolewa. Hapana, maana yake ni kwamba haiwezekani kutamka maneno hayo na kuyamaanisha na kumjua Mungu kama Baba bila Roho Mtakatifu. Ndiyo maana Warumi 8 inamwita Roho wa Kufanywa Wana.

Fikiria hilo. Mungu ni Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu. Majina ya watu wawili wa kwanza wa Utatu yanaunga mkono sana fundisho la Kuasili.

Mungu ni Baba. Mungu ni Mwana. Jina Roho Mtakatifu, nazungumza kwa heshima, halitupi hisia kali.

Kwa hivyo, Mungu anafanya nini? Anabadilisha jina la nafsi ya tatu ya Uungu ili kutufahamisha vyema mafundisho ya kufanywa wana kwetu. Yeye ni Roho wa Kufanywa Wana, Warumi 8:15. Yeye ni Roho wa Mwanawe.

Neno lake linamrejelea Baba, Wagalatia 4:6. Roho Mtakatifu ni Roho wa Mwanawe. Yaani, Roho Mtakatifu ni Roho wa Mwana wa Baba. Utatu wote, katika kifungu hicho, ni Roho wa Mwanawe.

Kwa hivyo, Mungu hubadilisha jina la nafsi ya tatu ya Utatu ili kutuhudumia kwa upendo wake katika kuasili. Kuasili na kuungana na Kristo. Kama umekuwa ukizingatia kwa makini, unaweza kutarajia hili.

Kama kila kipengele kingine cha matumizi ya wokovu, kufanywa wana hutokea katika muungano na Kristo. Nukuu, Wagalatia 3:26, Kwa njia ya imani ninyi nyote mmekuwa wana wa Mungu katika Kristo Yesu. Katika Kristo Yesu hapa anazungumzia muungano na Kristo.

Kwa hivyo Paulo anafundisha kwamba imani ndiyo njia ambayo Wagalatia wanaoamini wanapitishwa na kwamba kufanywa wanafanyika katika muungano na Kristo. Muungano na Kristo ni mzunguko mkubwa wa kufanywa wana, kuhesabiwa haki, utakaso, uongofu, na kila baraka nyingine katika Kristo, ambayo iko katika Kristo Yesu. Wako ndani ya mzunguko huo mkubwa zaidi.

Kuasili ni sehemu ndogo ya muungano na Kristo. Wasomi na tafsiri nyingi huchukua kifungu cha maneno katika Kristo Yesu kwa kujitegemea na si kama kitu cha imani. Moo anakubali na anaelezea, ananukuu; kwa kuchukuliwa kwa kujitegemea, vifungu hivi viwili vinafupisha vipengele viwili muhimu vya mafundisho ya Paulo katika Wagalatia na, kwa kweli, theolojia yake kwa ujumla.

Uhusiano wetu na Mungu unaimarishwa na muungano wetu na Kristo Yesu, na muungano huo, nao, unaimarishwa na imani yetu. Kwa njia ya imani, ninyi nyote mmekuwa wana wa Mungu katika Kristo Yesu. Wagalatia 3:26.

Kuasili na baraka ni nyingi. Nitafupisha tano kati ya hizo. Kuna angalau baraka tano nzuri za Baba kutuasili katika familia yake.

Kwanza, sisi ni wa baba yetu wa mbinguni na ni sehemu ya familia yake. Wagalatia 4:4 na 5. Mungu alimtuma mwanawe ili kuwakomboa wale walio chini ya sheria ili sisi tupate kukubaliwa kama wana. Wagalatia 4:4 na 5. Mungu ni Baba yetu, nasi ni wana au binti zake.

Mungu anakidhi hitaji letu kubwa la kuwa sehemu ya familia yake kwa kutuweka kama watoto wazima katika familia yake. Tunamjua Mungu na tunajulikana naye. Waumini wengine wote ni ndugu na dada zetu katika Kristo.

Nimezungumza katika mafungo kadhaa kuhusu mada ya kuasili, baada ya kuandika kitabu cha kuchapisha cha PNR kinachoitwa Kuasilishwa na Mungu. Na kwa mshangao wangu, niligundua kwamba wachungaji wengine wawili au maprofesa

wanaofundisha katika mafungo haya walikuwa wamevutiwa na fundisho la kuasili kwa sababu ile ile niliyoipenda—ukosefu mkubwa wa uhusiano wetu na baba zetu wa kidunia.

Zaidi ya hayo, katika mapumziko ya wanaume pekee, nilibarikiwa nilipotoa mafundisho yaleyale rahisi kuhusu kuasili ambayo ninatoa sasa, labda katika muundo tofauti, lakini mafundisho yaleyale kutoka Warumi 8 na Wagalatia 4, sehemu mbili muhimu kuhusu kuasili. Wagalatia 4:1 hadi 7. Warumi 8, kama 14 hadi 19, hapo hapo. Na Mungu akabariki.

Na katika kipindi cha kushiriki mezani baadaye, wanaume walikuwa wakilia, wanaume wazima, labda kwa sababu tu ilikuwa mbele ya ndugu zao na bila wake zao pale, wakilia walipohisi kupoteza upendo wa baba yao wa kidunia, ukosefu, na kulia tu kwa furaha kwa kuzidiwa na wema na neema ya upendo wa baba yao wa mbinguni, ambao haukuchukua nafasi kabisa ya ukosefu huo wa upendo kutoka kwa baba wa kidunia, lakini hakika ulifanya jambo la ajabu kwao mioyoni mwao. Ilikuwa baraka kubwa kuwa chombo cha Mungu na kumtazama Mungu akifanya kazi. Mungu anakidhi hitaji letu kubwa la kuwa sehemu ya familia kwa kutuweka kama watoto wazima katika familia yake.

Yeye ni baba yetu. Sisi ni watoto wake. Tunamjua.

Anatujua. Waumini wengine wote ni ndugu na dada zetu katika Kristo. Pili, Mungu anatupa roho ya uana, ambayo inatuwezesha kumwita Baba katika kweli.

Paulo anaandika, kama nilivyosoma dakika moja iliyopita, Warumi 8:15, kwa kuwa hamkupokea roho ya utumwa iwarudie katika hofu. Badala yake, mmepokea roho ya kufanywa wana, ambayo kwa hiyo tunalia, Aba, Baba, Roho Mtakatifu. Roho ya kufanywa wana hutuvuta ili kuokoa imani katika Mkombozi, Yesu, ili tuweze kuingia katika familia ya Mungu. Roho pia ina jukumu la pili.

Kwa nukuu, katika mstari wa Warumi 8:16, Roho mwenyewe hushuhudia pamoja na roho zetu kwamba sisi tu watoto wa Mungu. Warumi 8:16, kwa njia ya fumbo, Roho mwenyewe hushuhudia pamoja na roho zetu za kibinadamu kwamba sisi tu watoto wa Mungu. Kwa njia ya fumbo, roho hutuhakikishia ndani kwamba Mungu ni baba yetu na sisi ni wake.

Anabadilisha hofu yetu na uhuru. Njia muhimu zaidi ya Mungu ya kuwahakikishia watoto wake ni ahadi za neno lake. Lakini tunafurahi kwamba tumaini la ahadi hizo, nukuu, halitatukatisha tamaa kwa sababu upendo wa Mungu umemiminwa mioyoni mwetu kwa njia ya Roho Mtakatifu tuliypewa.

Funga nukuu, Warumi 5:5. Kama kawaida, uhakikisho unategemea mambo matatu, neno la Mungu lililo nje yetu, huduma ya Roho Mtakatifu ndani yetu, na Mungu

akifanya kazi katika maisha yetu, ndani na bila sisi, ukitaka. Yale mawili ya mwisho ni ya kibinafsi, ya kibiblia, ya ajabu, na ya kweli, lakini si muhimu kama ya kwanza. Ni ahadi ya Mungu ya wokovu, katika kesi hii ya kuasili, ambayo tunapaswa kutegemea uhakikisho wetu kwa sababu, wakati mwingine, hatuwezi kuhisi Roho Mtakatifu ndani, na wakati mwingine, maisha yetu hayatutii moyo bali yanatukatisha tamaa.

Na katika yote hayo, neno lake linasimama imara kwamba wote wanaomwamini Kristo ni watoto wa Mungu aliye hai. Tatu, baraka nyingine ya kufanywa wana, kwa neema na roho ya Mungu, tunafanana na Baba yetu aliye mbinguni. Ninaita hii kanuni ya kufanana kwa familia.

Sisi si wa baba yetu ibilisi tena, na hatutaki tena kutekeleza matamano yake, linganisha Yohana 8:44. Badala yake, sisi ni wa Mungu, Baba yetu. Tunampenda, na tunataka kumpendeza, Warumi 8:14.

Kwa maana wote wanaoongozwa na roho ya Mungu ndio wana wa Mungu, Warumi 8:14 . Ingawa Biblia inafundisha mwongozo wa kimungu, si katika mstari huu. Hii haizungumzii mwongozo wa kimungu, ambao ni ukweli wa kibiblia.

Badala yake, inazungumzia waumini wanaofuata uongozi wa roho katika utakatifu na upendo. Yaani, wote wanaoongozwa na roho ya Mungu ni wana wa Mungu. Tunaongozwa na roho ya Mungu kama vile askari wa faragha wanavyoongozwa na sajenti wao katika jeshi.

Tunafuata roho ya Mungu. Tunatii roho ya Mungu. Na kwa njia hiyo, tunafanana na baba yetu wa mbinguni katika familia.

Tunafuata uongozi wa roho katika utakatifu na upendo. Kwa neema ya Mungu inayotuwezesha, tunafanya hivyo na hivyo tunafanana na baba yetu aliye mbinguni. Kikamilifu katika maisha haya? Kamwe.

Kweli katika maisha haya? Ndiyo, kwa neema ya Mungu na roho yake. Nne, Mungu anatuadhibu, sisi watoto wake. Baba yetu anatupenda na anaturekebisha.

Mwandishi wa Waebrania anashiriki upendo mgumu na Wakristo wanaovumilia mateso kwa ajili ya imani yao. Warumi 12, Waebrania 12:7, na kisha 9 na 10. Bwana humrudi yule anayempenda na kumwadhibu kila mtoto anayempokea; kila mwana anayempokea huvumilia mateso kama adhabu.

Mungu anawatendea ninyi kama wana. Zaidi ya hayo, sisi tulio na baba wa kibinadamu waliotuadhibu, nasi tukawaheshimu. Je, hatupaswi kujitiisha zaidi kwa baba wa roho na kuishi? Kwa maana wao, baba wa kidunia, walituadhibu kwa muda mfupi kulingana na yale yaliyoonekana kuwa mema kwao.

Lakini anafanya hivyo kwa faida yetu ili tuweze kushiriki utakatifu wake. Waebrania 12:7 na 9 na 10. Baraka ya tano ya kufanywa mwana.

Kuna zaidi. Nimechagua tano ambazo, kwa makadirio yangu, ni miongoni mwa muhimu zaidi. Tuna urithi.

Kama vipengele vingine vya wokovu wetu, kufanywa wana tayari na bado. 1 Yohana 3:2. Wapenzi, sisi tu watoto wa Mungu sasa, na kile tutakachokuwa hakijafunuliwa bado. Twajua ya kuwa atakapodhihirishwa, tutafanana naye kwa maana tutamwona kama alivyo.

1 Yohana 3:2. Paulo anafundisha kwamba kufanywa wana ni uhalisia wa sasa na ujao. Wagalatia 4:7. Wewe si mtumwa tena bali mwana, na kama u mwana, basi Mungu amekufanya mrithi. Wagalatia 4:7. Sasa sisi ni wana au binti, na pia ni warithi wa urithi wa baadaye.

Kwa sababu sisi ni wana wa Mungu, sisi pia ni warithi. Ninanukuu, warithi wa Mungu na warithi pamoja na Kristo. Kwa kweli tukiteseka pamoja naye, sote tutatukuzwa pamoja naye.

Warumi 8:17. Kwa kweli, tunatamani kufanywa wana wa mwisho. Nukuu: Sisi wenyewe tunayo Roho kama malimbuko, nasi pia tunaugua ndani yetu tukiingojea kufanywa wana na ukombozi wa miili yetu.

Kipengele kinachofuata cha matumizi ya wokovu ambacho tutajifunza ni utakaso. Baada ya muhtasari mfupi wa kibiblia, tutafanya uchunguzi wa kihistoria tukiangalia mitazamo ya Kilutheri, Kiwesley, Kikeswick, Kipentekoste, na Kireformed kuhusu maisha ya Kikristo. Kisha, tutazingatia, baada ya kutathmini mitazamo hiyo, miundo ya kimfumo ya utakaso.

Utakaso na Utatu. Utakaso katika muungano na Kristo. Utakaso katika jukumu letu.

Na kisha tutaendelea na mada nyingine hata baada ya hapo. Utakaso, muhtasari wa kibiblia. Mungu ni mtakatifu katika ubora wake na katika tabia yake.

Yeye hana doa au hana dosari kwa dhambi au kasoro yoyote. Yeye ni tofauti na kitu chochote katika ulimwengu ulioubwa. Utakaso, kama Biblia inavyofundisha, unamaanisha kitu kilichowekwa wakfu au kilichotolewa kwa Mungu.

Kitu kinachotenganishwa au tofauti na matumizi ya kawaida. Waumini katika Yesu Kristo hapo awali hutakaswa au ni watakatifu machoni pa Mungu. Wao ni watakatifu kwa sababu ya kazi ya Kristo msalabani.

Wakati huo huo, waumini wanaitwa kukua na kuendelea katika utakatifu wao kama waumini. Kuna mchakato ambao tunabadilishwa zaidi na zaidi na sura ya Yesu Kristo. Mchakato huu utafikia utimilifu na lengo lake siku ya mwisho ambapo waumini watakamilishwa katika utakatifu na kubadilishwa ili wawe bila lawama na bila hatia mbele za Mungu.

Upelelezi wa kihistoria wa utakaso, ambao unatupeleka kwenye mitazamo mbalimbali ya kiinjili kuhusu maisha ya Kikristo. Huu si utetezi wa imani mbele ya ulimwengu na maadui wa imani. Huu ni ubishi unaohusu mitazamo mbalimbali ya maisha ya Kikristo.

Na kwa hivyo, nitaishia kuwakosoa Wakristo na mitazamo yao. Ninafanya hivyo kwa neno hili mapema. Ninawapa mkono wa kulia wa ushirika waumini wote wa kweli katika Kristo.

Na kwa kweli, mitazamo hii yote mitano ina ukweli. Na bado baadhi yake yana msisitizo ambao sikubaliani nao kwa heshima. Nitashiriki na kufupisha mitazamo yao kutoka kwa maandishi yao, kuingiliana nao, kuchukua nafaka nzuri, na kutupa maganda.

Natumaini unaelewa mitazamo yangu si ya kukashifu bali ya kujenga. Upelelezi wa kihistoria. Nakumbuka mkutano wa kila mwaka wa Jumuiya ya Theolojia ya Kiinjili mnamo 1987 uliojitolea kwa ajili ya kiroho cha Kikristo.

Nilishangaa kuwasikiliza wainjilisti kutoka mila mbalimbali na wengine pia wakishiriki maoni yao kuhusu maisha ya Kikristo. Ingawa wangeweza kusisitiza kile walichokuwa nacho sawa na wainjilisti wengine kulingana na matarajio ya mkutano, walisisitiza tofauti zao. Matokeo yake yalikuwa mitazamo mitano tofauti sana kuhusu maisha ya Kikristo.

Nakumbuka nikiwa nimeketi pale nikifikiria, kama mtu maskini angekuja, akatoka barabarani kuingia kwenye mkutano huu, nasema muumini mpya, muumini mpya anayevutiwa, haingekuwa na afya njema kwa sababu kulikuwa na kutia chumvi msisitizo na kushambulia mitazamo mingine kiasi kwamba ilikuwa mshtuko kwa mfumo wangu kama mtu aliyefundisha theolojia ya Kikristo kwa miaka 20 wakati huo. Ili kuepuka matokeo yaleyale, kabla sijaelezea mitazamo mbalimbali ya maisha ya Kikristo, nitashiriki yale yanayofanana. Kila moja ya mitazamo mitano iliyo hapa chini inashikiliwa na wainjilisti wanaoamini katika kutokuwa na makosa kwa Maandiko Matakatifu, Utatu Mtakatifu, uhalisia wa dhambi, mwili, kifo, ufufuo, na kuja kwa pili kwa Kristo, wokovu kwa neema kupitia imani katika Kristo, na mengine mengi.

Hata hivyo, mitazamo inatofautiana hapa chini katika msisitizo. Nitafupisha utakaso kutoka mitazamo mitano: Lutheran, Wesleyan, Keswick, Pentecostal, na Reformed.

Nitawaelekeza wasikilizaji na watazamaji kwenye vitabu kadhaa. Maoni matano kuhusu utakaso. Zondervan.

Kiroho cha Kikristo, mitazamo mitano kuhusu utakaso. InterVarsity, 1989. Kelly Kapik, mhariri.

Utakaso, uchunguzi katika theolojia na vitendo. InterVarsity, 2014. Lutheran.

Mtazamo wa Kilutheri kuhusu maisha ya Kikristo umejengwa juu ya ukuu wa kuhesabiwa haki. Uhusiano wake na utakaso, mjadala wa sheria-injili, na kauli ya Luther kwamba Mkristo ni sawa na haki na picha. Mara nyingine tena.

Mtazamo wa Kilutheri kuhusu maisha ya Kikristo umejengwa juu ya ukweli kwamba kuhesabiwa haki lazima kuwe kwa nafasi ya kwanza kwao. Uhusiano wa kuhesabiwa haki na utakaso, tofauti ya sheria ya Kilutheri na injili, na kauli ya Luther kwamba Mkristo huwa mwadilifu na mwenye dhambi wakati huo huo. Simul justus et picator .

Dogma za Kikristo za kawaida za Francis Pieper zinadai kwamba nukuu, katika theolojia ya Kilutheri, kifungu cha kuhesabiwa haki ndicho kifungu kikuu kikuu ambacho mafundisho ya Kikristo na kanisa la Kikristo husimama na kuanguka. Ni kilele cha mafundisho yote ya Kikristo. Francis Pieper, *Dogmatiki za Kikristo*, juzuu nne, juzuu ya 2, 512 hadi 513.

Kwa maneno haya, mapokeo ya Luther yanabaki kuwa kweli kwa mwanzilishi wake, ambaye aliandika kuhusu kuhesabiwa haki. Nukuu, ikiwa makala hii itasimama, kanisa litasimama. Ikiwa makala hii itaanguka, kanisa litaanguka.

Martin Luther, *What Luther Says*, mkusanyiko wa vitabu, vitabu vitatu, kitabu cha 2, 7, ukurasa wa 704, kumbuka 5. Kuhesabiwa haki kuna nafasi muhimu sana katika mafundisho ya Kilutheri kiasi kwamba wakosoaji wakati mwingine hudai hakuna nafasi ya utakaso. Hili si kweli, ingawa Ulutheri unalinda sana ukuu wa kuhesabiwa haki. Kama tutakavyoona, Pieper anathibitisha kanuni mbili zinazofupisha uhusiano, uhusiano kati ya kuhesabiwa haki na utakaso.

Kwanza, kuna uhusiano usioweza kutenganishwa kati ya kuhesabiwa haki au imani na utakaso. Pale ambapo kuna kuhesabiwa haki, pia kuna utakaso katika kila hali. Pili, lakini katika uhusiano huu usiogawanyika, gari la kukokotwa halipaswi kuwekwa mbele ya farasi.

Hiyo ni kusema, utakaso haupaswi kuwekwa kabla ya kuhesabiwa haki, bali lazima uachwe mahali pake pafaa kama matokeo na athari ya kuhesabiwa haki. Pieper, *Christian Dogmatics*, ukurasa wa 7. Ukifikiri hilo linaonyesha kwamba biashara hii ni ya msingi kwa mafundisho yake mengine kuwa kwenye ukurasa wa 7, uko sahihi.

Ufunguo wa ufafanuzi wa Kilutheri wa maagano yote mawili ni msemu kati ya sheria na injili.

Katika ugunduzi wake wa injili, Luther alithamini tofauti ya sheria na injili. Alipata ndani yake njia ya kuelewa maandiko yote kwa kuzingatia ujumbe wa Paulo wa kuhesabiwa haki kwa neema kupitia imani katika Kristo. Sheria haimaanishi tu Amri Kumi bali pia madai yote ya Maandiko, wajibu, vitisho, maonyo, na hukumu.

Matakwa ya sheria hayawezekani kwa wenye dhambi kuyatimiza. Warumi 3.10. Warumi 6.23. Hata, nukuu, matendo yetu yote ya haki ni kama vazi lililochafuliwa. Isaya 64.6. Wanadamu na mawazo na matendo yao yote yamechafuliwa na dhambi, na dhambi inawahukumu mbele za Mungu mtakatifu.

Hili ndilo jukumu kuu la sheria, kulingana na mafundisho ya Kilutheri. Nilimtaja kando Luther, Calvin anakubali matumizi haya ya sheria ya kulaani, lakini anaelekeza kwenye muktadha wa asili wa Amri Kumi. Mimi ndimi Bwana Mungu wako niliyekukomboa kutoka utumwani Misri, na baadaye, katikati ya amri ya kwanza, huwaonyesha wema wale wanipendao na kuzishika amri zangu.

Calvin anasema matumizi makuu na ya msingi ya sheria ni kama mwongozo wa maisha ya Kikristo. Luther alikuwa na wasiwasi kwamba ikiwa mtu atasema hivyo, mtu huyo alikuwa akileta sheria kupitia mlango wa nyuma na kwa namna fulani anatishia kuhesabiwa haki bure. Hata hivyo, injili haitoi madai bali inatusamehe dhambi zetu kupitia kusulubiwa kwa Yesu.

Injili hata huwapa imani maskini wenye dhambi ili wapate kuokolewa. Yesu alikuwa mbadala wetu katika yote aliyosema na kufanya, hasa katika kifo chake, ufufuo wake, na ushindi wake uliofuata. Na yote hayo ni injili.

Mungu hutupatia kile ambacho Yesu alitufanyia kupitia kanisa, sakramenti, na kuhubiri neno. Sheria hutuhukumu kwa kutoweza kwetu na hutuvuta kwa Kristo, ambaye hutuokoa katika injili, nguvu ya Mungu ya wokovu, Warumi 1:16. Tofauti kati ya sheria na injili inatufundisha kwamba maisha ya Kikristo si hasa kuhusu kushika sheria bali kuhusu kupokea msamaha wa Mungu.

Kila siku, sheria hutuhukumu, na Kristo hutusamehe. Huu ni ujumbe mkuu wa Biblia na, kwa hivyo, ujumbe mkuu wa kanisa ambalo maisha ya Kikristo yanategemea. Ujumbe mwingine wowote hupunguza dhambi ya dhambi na kuwafanya wanafiki au kusababisha theolojia ya sifa inayowajaza wafuasi wake kiburi cha uongo.

Luther alifafanua Mkristo kwa umaarufu kama mtu ambaye ni simul justus et peccator, wakati huo huo akiwa mwadilifu katika Kristo na mwenye dhambi ndani yake mwenyewe. Muumini ni Kristo; muumini katika Kristo ni wakati mmoja na wakati huo huo ni mwadilifu katika macho ya Mungu kupitia kuhesabiwa haki bure,

lakini pia kwa njia zote ni mtenda dhambi ndani yake mwenyewe. Mwanatheolojia wa Kilutheri David Scare, ambaye alizungumza katika mkutano huo katika mkutano huo wa ETS, alinishtua sana alipomfuata mtu aliyefundisha kwamba kwa kumtegemea Roho Mtakatifu na neema wezeshi ya Mungu, Mungu alikusudia tufanye maendeleo katika maisha ya Kikristo.

Ninamnukuu mwanatheolojia mtaalamu wa Kilutheri David Scare, hakuna maendeleo katika maisha ya Kikristo. Sisi ni siku zote na ni sawa tu na tu . Wow.

Ndugu huyo huyo na yeye ni ndugu katika Kristo na profesa mwenye akili sana ambaye amehandika vitabu vingi, anasisitiza umuhimu wa neno simul kwa wakati mmoja katika kauli ya Luther kwa maisha ya Kikristo. Dhana ya Luther, ninanukuu, ninanukuu kwa kirefu hapa, makala ya David Scare, Utakaso katika Theolojia ya Kilutheri katika Concordia Theological Quarterly, 1985, kurasa 181 hadi 195. Nukuu, dhana ya Luther ya simul justus et peccator ni ya msingi kwa uelewa wa Kilutheri, si tu wa kuhesabiwa haki, bali pia wa utakaso.

Mbele za Mungu, mtu huyo amehesabiwa haki kabisa, na mtu huyo huyo yuko ndani yake mwenyewe na anajiona kama mwenye dhambi. Kilicho muhimu katika uelewa huu ni neno la Kilatini simul kwa wakati mmoja na si kwa maana ya mfuatano, kana kwamba mmoja alifuata mwingine kwa wakati. Katika theolojia ya Kilutheri, kuhesabiwa haki kunaelezea uhusiano wa mwamini na Mungu.

Utakaso unaelezea ukweli uleule kama kuhesabiwa haki lakini unaelezea uhusiano wa Mkristo aliyehesabiwa haki na ulimwengu na jamii. Kuhesabiwa haki na utakaso si ukweli mbili tofauti bali ukweli uleule unaotazamwa kutoka mitazamo tofauti ya Mungu na mwanadamu. Kutoka kwa mtazamo wa Mungu, ukweli wa Mkristo ni wa kimya kabisa na hauchangii kwani unampokea Kristo pekee.

Kwa mtazamo wa ulimwengu, ukweli huo huo haukomi kamwe katika shughuli zake na hufanya kazi zote njema bila kuchoka. John Wesley, 1703-1791, hakufanikiwa tu kama mwinjilisti na mratibu wa vikundi vya uanafunzi lakini pia aliacha alama yake kama mwanatheolojia Mkristo. Theolojia yake ilikuwa ya mchanganyiko na vipengele vilivyounganishwa kutoka kwa baba wa Kigiriki, waandishi wa kiroho wa Enzi za Kati, watakatifu, warekebishaji, na Wapuritani.

Kwa hivyo, kama tunavyoweza kutarajia, mtazamo wake kuhusu utakaso pia haukuwa wa monochrome. Kimsingi Wesley alifundisha fundisho la matengenezo ya kuhesabiwa haki, ambapo Mungu anawatangaza kuwa wenye haki wote wanaomwamini Yesu kama mbadala wao. Wale wanaoitikia vyema neema ya ulimwengu wote, inayopatikana humwamini Kristo na huzaliwa mara ya pili.

Utakaso huanza wakati wa kuongoka na ni jambo linaloendelea, matokeo ya neema ya Mungu inayotakasa. Kwenye mitazamo hii, Wesley aliongeza fundisho lake la

ukomavu wa mwamini, ambalo linajulikana kama ukamilifu wa Kikristo, utakaso kamili, utakatifu, au baraka ya pili. Ukamilifu wa Kikristo, utakaso kamili, utakatifu, au baraka ya pili.

Kwa hivyo Wesley alifundisha kwamba utakaso ulikuwa wa kimaendeleo, kuanzia wakati wa kuongoka, na papo hapo katika ukamilifu wa Kikristo. Utakaso ulijumuisha matumizi ya mbinu za kiroho, ambazo yeye na wenzake walipata jina la utani la Wamethodisti kwa dharau, walipokuwa wanafunzi huko Oxford. Alishawishiwa na Thomas a Kempis, ambaye kitabu chake *The Imitation of Christ* kikawa kitabu cha ibada cha kitamaduni.

Bado ni hivyo. Wesley aligundua kwamba matumizi ya nidhamu ya kibinafsi ya kimfumo yalikuwa muhimu kwa sababu ya dhambi ya asili, maneno yake, lakini hayakutosha kwa ushindi dhidi ya dhambi katika maisha ya Kikristo. Wesley alikuwa amesikia kuhusu ukamilifu wa Kikristo kabla ya kupata kuhesabiwa haki kwa neema kupitia imani katika Kristo.

Alikuwa amejifunza kuhusu hilo katika maandishi ya Thomas a Kempis, Askofu Jeremy Taylor, na William Law ya wakati huo ya Wesley. Yesu alikuwa amefupisha lengo lake katika amri mbili kuu: mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, kwa akili yako yote, mpende jirani yako kama nafsi yako, Mathayo 22, mistari ya 37-39. Wesley pia alilipata hilo katika baba wa Kigiriki, hasa Clement wa Alexandria, na katika maandishi wa kiroho wa enzi za kati.

Baada ya nidhamu yake kali huko Oxford na Georgia kushindwa kuleta ukomavu wa Kikristo, huduma yake huko Georgia, ubadilishaji wa Wesley ulirudisha matarajio yake ya kufikia ukomavu huo, lakini tena alishindwa kufikia ukamilifu wa Kikristo. Kwa hivyo alihitimisha kwa muda kwamba utakaso kamili lazima upatikane tu wakati wa kifo. Hata hivyo, aliendelea , akitafuta ukamilifu wa Kikristo, na kuamini kwamba Mungu angeweza kumleta kwenye kujitolea kwa moyo wote kwa Mungu kama ilivyofupishwa kwa jina la fundisho hilo.

Utakaso kamili haimaanishi kutokuwa na dhambi, sawa? Inamaanisha kujitolea kwa moyo wote kwa Mungu kwamba mtu hafanyi, nitasema tu, dhambi kubwa. Nitamruhusu atupambanulie mambo. Kama Wesley alivyoandika katika *A Plain Account of Christian Perfection*, katika kazi za John Wesley, juzuu ya 11, kurasa 366-466, kurasa 100, Wesley hakufikiria hili kama kutokuwa na dhambi, bali kutokutenda dhambi kimakusudi dhidi ya Mungu kwa sababu ya upendo mwingi kwake.

Hilo ni zuri, hilo ni sawa. Katika muktadha huu, anapotafsiri 1 Yohana 3:9, kila mtu aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi, Tafsiri ya King James, ambayo alitumia, Wesley anafafanua dhambi kama uvunjaji wa hiari wa sheria inayojulikana. Anakiri makosa yasiyo ya hiari, kwamba ni lazima tuungame maisha yetu yote, na

anashukuru kwamba Kristo alikufa kwa ajili ya makosa yetu yote, ya hiari na yasiyo ya hiari.

Hata hivyo, ukamilifu wa Kikristo unahusu makosa ya hiari. Waumini watakuwa huru kutokana na makosa yasiyo ya hiari wakati Kristo atakaporudi tu. Katika Akaunti Dhahiri ya Ukamilifu wa Kikristo, Wesley anasisitiza kwamba neema ya Mungu inatosha kuokoa na kutakasa maisha haya kikamilifu.

Aliposhinikizwa kutoa ufafanuzi mfupi wa ukamilifu wa Kikristo, anaelezea kuwa unajumuisha, nukuu, upendo safi unaotawala pekee moyoni na maishani. Huu ndio ukamilifu wote wa kimaandiko, nukuu ya karibu. Wakristo wengi hupata utakaso baada ya kuongoka, lakini si wote.

Mara tu waumini wanapoifikia, wanaacha kuasi dhidi ya Mungu na amri zake lakini wanamtii kwa furaha, ambaye hujaza mioyo yao na upendo kwake. Kwa mchango wa muda mrefu wa kitheolojia wa Wesley, Thomas Noble aliandika, nukuu, tunapaswa kuutafuta labda katika mafundisho ya maisha ya Kikristo, nukuu ya karibu. Mafundisho haya yana vipengele vingi, mojawapo maarufu zaidi ikiwa ni mafundisho ya Wesley ya utakaso kamili, ambayo nimekuwa nikijaribu kuelezea.

Wesley aliwashawishi warithi wake wa kitheolojia kwa njia nyingi, ikiwa ni pamoja na kuwapa mafundisho yake ya ukamilifu wa Kikristo. Hata hivyo, katika upande mmoja, wengi waliachana naye, ilhali Wesley alichanganya utakaso unaoendelea na utakaso kamili wa papo hapo. Sasa ninamnukuu Kenneth Grider kutoka theolojia ya utakatifu ya Wesley, ukurasa wa 38.

Adam Clark, kijana wa wakati mmoja na Wesley, aliona jambo hilo tofauti na Wesley. Anaandika, nami ninanukuu ndani ya nukuu hiyo, hakuna sehemu ya maandiko tunayoelekezwa kutafuta utakatifu hatua kwa hatua. Tunapaswa kuja kwa Mungu pia kwa ajili ya utakaso wa papo hapo na kamili kutoka kwa dhambi zote na pia kwa ajili ya msamaha wa papo hapo.

Msamaha wa taratibu wala utakaso wa mfululizo haupo katika Biblia, fungu nukuu. Kenneth Grider anabainisha kwa usahihi, nukuu, kuhusu suala hili la utakaso wa taratibu, harakati za utakatifu zilielewa mtazamo wa Clark kuwa wa kimaandiko badala ya wa Wesley. Tutaendelea na muhtasari wetu wa mitazamo mbalimbali ya Kikristo kuhusu utakaso katika maisha ya Kikristo katika hotuba yetu inayofuata.

Huyu ni Dkt. Robert Peterson katika mafundisho yake kuhusu Wokovu. Huu ni kipindi cha 15, Kuasili, Sehemu ya 2, na Utakaso, Sehemu ya 1, Utambuzi wa Kihistoria.